

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06024/2019-ERU

V Praze dne 2. června 2020

Č. j. 06024-11/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06024/2019-ERU a zahájeném z moci úřední dne 3. února 2020 podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslně tím, že v rozporu s § 71 odst. 11 energetického zákona provedl dne 19. prosince 2018 v odběrném místě na adrese [REDAKCE] zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že odstranil plombu plynovodní přípojky a k zaslepenému rozvodu plynu, z něhož byl dříve demontován plynoměr, připojil instalaci bytu č. 5 ve 3. patře bytového domu, v důsledku čehož došlo k odběru plynu bez uzavřené smlouvy a bez měření a rovněž k úniku plynu v bytovém domě.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona a § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDAKCE]**

III. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického**

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol [REDAKCE]

IV. Podle § 89 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a v souladu s § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený **s tímto nárokem odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona bylo dne 5. června 2019 Úřadem městské části města Brna, Brno - Židenice, usnesením č. j. [REDAKCE] postoupeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Brno, obvodního oddělení Brno - Židenice (dále také „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měl dopustit účastník řízení tím, že dne 19. prosince 2018 provedl zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že odstranil plombu plynovodní přípojky a k zaslepenému rozvodu plynu, z něhož byl dříve demontován plynoměr, připojil instalaci bytu č. 5 ve 3. patře bytového domu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán podle § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v spojení s § 46 správního řádu zahájil dne 3. února 2020 doručením (uložením) oznámení o zahájení řízení č. j. 06024-3/2019-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň byl účastník řízení vyzooměn o možnosti nahlížet do spisu, o právu žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a o možnosti vyjádřit se k věci. Účastník řízení svého práva nevyužil.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyzoomívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení, o čemž správní orgán vyzooměl poškozeného přípisem č. j. 06024-5/2019-ERU ze dne 28. února 2020, který byl doručen téhož dne. Poškozený podáním ze dne 11. března 2020 č. j. 06024-10/2019-ERU (doručeným Úřadu téhož dne) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši 17 467,94 Kč.

Přípisem č. j. 06024-9/2019-ERU ze dne 5. května 2020 doručeným účastníku řízení dne 7. května 2020 vyzooměl správní orgán účastníka řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu poskytl účastníkovi řízení možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro vydání rozhodnutí, a to do deseti dnů ode dne doručení předmětného vyzoomění. Účastník řízení svého práva nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-06024/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu,

který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 19. prosince 2018 ve 22:06 hod. Městské policii Brno nahlásila oznamovatelka únik plynu v bytovém domě na adrese [REDAKCE]. Po příjezdu na místo ve 22:14 hod. hlídka městské policie zjistila únik plynu z nelegálně provedené plynovodní přípojky k bytu č. 5. Městská policie uzavřela přívod plynu, vyvětrala dům a přivolala Policii ČR a pohotovost společnosti innogy. Městská policie zjistila, že nelegální plynovodní přípojku provedl účastník řízení, který se na místě doznal. Policie ČR se dostavila ve 22:35 hod. Policii ČR účastník řízení uvedl, že se vrátil po 4 letech z výkonu trestu odnětí svobody. U dodavatele plynu měl dluh 20 000 Kč a tím, že bylo vymáhání dluhu předáno exekuční kanceláři, se dluh zvýšil na 36 000 Kč a došlo k odpojení plynu. Dluh chtěl účastník řízení, jak uvedl Policii ČR, uhradit, ale exekutor s ním nekomunikuje. Protože si 19. prosince 2018 účastník řízení chtěl zatopit a uvařit, ve skříni na chodbě před bytovými dveřmi odtrhnul plomby na trubce přívodu plynu a plastovou trubkou propojil 2 trubky, které utěsnil izolepou. Účastník řízení dále uvedl, že nechtěl nikoho únikem plynu ohrozit a o úniku plynu ani nevěděl, jeho úmyslem bylo pouze připojení bytu k distribuční síti.

Ve 22:55 hodin se dostavil zaměstnanec společnosti innogy, který vrátil přívod plynu do původního stavu a zabezpečil jej proti úniku. Po kontrolním měření se prokázalo, že plyn již neuniká a nebezpečí nehrozí.

Hlídka Policie ČR provedla fotodokumentaci přívodu plynu k bytu před a po zásahu zaměstnance společnosti innogy.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení účastník dne 18. února 2019 uvedl, že má smlouvu na pronájem obecního bytu č. 5. Od března 2014 do dne 18. září 2018 byl ve výkonu trestu odnětí svobody. Po dobu výkonu trestu nikdo v bytě nebydlel a účastník řízení platil udržovací poplatek ve výši 2 000 Kč měsíčně. Po propuštění z výkonu trestu dne 18. září 2019 opět v bytě bydlel. V bytě nefungovala elektřina a plyn byl odpojený od roku 2014. Smlouvu na dodávku elektřiny sjednal se společností E.on, avšak z důvodu vysokého dluhu za plyn uzavření smlouvy na odběr plynu nemohlo dojít. Na Vánoce chtěla za účastníkem řízení přijet jeho partnerka s jejich společnými dětmi a měla v úmyslu se zdržet až do 3. ledna. Kvůli dětem účastník řízení potřeboval v bytě teplo, a proto dne 19. prosince 2018 ve večerních hodinách provedl provizorní připojení přívodu plynu pomocí plastových trubek, které omotal několika vrstvami lepicí pásky. Asi hodinu na to přijela městská policie.

Jak vyplývá ze spisu, oznamovatelka dne 15. dubna 2019 do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedla, že plyn v domě cítila asi od 21:00 hodin, sousedka, podle vyjádření oznamovatelky, volala na „plynárny“, kde jí údajně sdělili, ať nejdříve řádně odvětrá. Přestože odvětrání oznamovatelka se sousedkou provedly, ve 22:00 hodin byl plyn opět cítit, proto se oznamovatelka obrátila na městskou policii.

Poškozený dne 11. března 2020 uplatnil nárok na náhradu škody za neoprávněně odebraný plyn ve výši 17 467,94 Kč, včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) ve výši 21 %. Škodu poškozený vyčíslil za období od 19. září 2018 do dne 18. prosince 2018.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 71 odst. 11 energetického zákona a navazující přestupek dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 90 odst. 4 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3 energetického zákona nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s § 71 odst. 11 energetického zákona.

Energetický zákon v § 71 odst. 11 stanoví, že na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením nebo na těžebním plynovodu za měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy. Tím, že dne 11. prosince 2018 účastník řízení provedl bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné plynové zařízení nebo těžební plynovod připojen, zásah na odběrném plynovém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v § 71 odst. 11 energetického zákona.

Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona provedení zásahu na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 71 odst. 11 energetického zákona, tzn. nevyžádání si písemného souhlasu před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších skutečností vyplývajících ze shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo provedl zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz stanovený v § 71 odst. 11 energetického zákona, tj. bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrných plynových zařízení před měřicím zařízením, čímž účastník řízení naplnil formální znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru plynu v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům, neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k neoprávněnému zásahu na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to s výše uvedenými následky. V jednání účastníka řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynové soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecného zákazu, že na odběrných plynových zařízeních před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy podle § 71 odst. 11 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil § 71 odst. 11 energetického zákona a v projednávaném případě byly naplněny formální i materiální znaky přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Dle § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení], nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Účastník řízení se ke svému protiprávnímu jednání doznal a doznal též, že připojení provedl za účelem odběru plynu, a to bez měřicího zařízení. Správní orgán nemohl dospět k jinému závěru, než že účastník řízení spáchal přestupek ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky v přímém úmyslu, neboť ze zjištěných skutečností a okolností daného případu vyplývá, že svým jednáním chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, tím spíše, že mu muselo být známo, že odběr plynu bez uzavřené smlouvy a bez měření je nezákonný (nepřípustný).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za úmyslné spáchání přestupku dle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 71 odst. 11 energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (a) napomenutí, (b) pokuty, (c) zákazu činnosti, (d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona dle § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a dle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle § 90 odst. 4 energetického zákona lze za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při určení druhu správního trestu a jeho výměry zohlednil správní orgán všechny shora uvedené a zjištěné skutečnosti projednávaného případu.

Zejména přihlédl ve smyslu § 37 a § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl správní orgán též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty zohlednil přitěžující a polehčující okolnosti, tak jak je uvedeno níže.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru plynu v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům.

Správní orgán se dále zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném plynovém zařízení úmyslně, aby mohl v bytě odebírat plyn, ačkoli spotřeba nebyla zaznamenávána, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování významu a rozsahu následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné plynové zařízení a zájem společnosti na bezporuchovém provozu energetických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru plynu) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl

správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním porušení objektu, což správní orgán vyhodnotil jako okolnost přitěžující.

Jako přitěžující okolnost správní orgán vyhodnotil též skutečnost, že v důsledku neodborného zásahu účastníka řízení na odběrném plynovém zařízení došlo k úniku plynu v obytné budově, který mohl ohrozit životy a zdraví osob.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastníka řízení, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal a k objasnění přestupku poskytl součinnost, proto tuto okolnost správní orgán hodnotí jako polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán uvádí, že nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo kdy vedeno jiné správní (přestupkové) řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říci, že se účastník řízení dopustil porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry. Případný nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za spáchaný přestupek a své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 15 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 17 467,94 Kč, kterou vyčíslil za dobu od 19. září 2018, to je den následující po dni návratu účastníka řízení z výkonu trestu odnětí svobody, do 18. prosince 2018, to je den předcházející dni, kdy byl neoprávněný odběr zjištěn. Podle vyjádření poškozeného došlo za uvedenou dobu k odběru 8 748,30 kWh. Přesnější postup, kterým poškozený dospěl právě k takovéto výši spotřebovaného plynu, ani cenu za 1 kWh plynu v daném období, poškozený nevedl.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo

jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívající v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedl zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením tak, že v odběrném místě na adrese [REDAKCE] odstranil plombu plynovodní přípojky a k zaslepenému rozvodu plynu, z něhož byl dříve demontován plynoměr, připojil instalaci bytu č. 5 ve 3. patře bytového domu, v důsledku čehož došlo k odběru plynu bez uzavřené smlouvy a bez měření, nepochybně vznikla poškozenému jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Ze spisového materiálu vyplývá, že tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“ Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Jakým způsobem dospěl k výši odebraného plynu za období od 19. září 2018 do 18. prosince 2018, poškozený nevedl. Poškozený nevedl, kromě data ukončení výkonu trestu odnětí svobody účastníka řízení, ani žádnou skutečnost, která by ho vedla ke stanovení data začátku neoprávněného odběru na den 19. září 2018, neboť nemůže být s jistotou určeno, že účastník řízení připojení plynu provedl okamžitě po návratu z výkonu trestu odnětí svobody. Správní orgán z podkladů ve spisu naopak dovozuje, že datum neoprávněného zásahu do odběrného plynového zařízení stanovené účastníkem řízení je správné, neboť v opačném případě by únik plynu, ke kterému v důsledku zásahu na odběrném plynovém zařízení došlo, byl zaznamenán dříve než 19. prosince 2018. Z uvedeného důvodu škodu ve výši 17 467,94 Kč vyčíslenou poškozeným za neoprávněný odběr plynu ke které došlo v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení, nepovažuje za spolehlivě zjištěnou.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody

musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15). Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, a odkázal jej s tímto nárokem na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová *V. J.*
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha